
Prace Działu Literatury Polskiej XX W.

Biuletyn Polonistyczny 4/12, 8-9

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

badania własnych nad rozwojem literatury w latach 1939-1959 inne prace z tego zakresu zostaną sformułowane w toku współpracy z Komitetem do Badań nad Współczesnością przy Wydziale I PAN. Podobnie szczegółowe zamierzenia dotyczące prac związanych z 20 rocznicą istnienia Polski Ludowej oraz 50-leciem Rewolucji Październikowej zostaną przedstawione oddzielnie.

PRACE DZIAŁU LITERATURY POLSKIEJ XX WIEKU

Dział posiada dwie pracownie.

Działalność Pracowni I Działu Historii Literatury Polskiej XX wieku, ze względu na osobę kierownika (prof. K. Wyka), zlokalizowana była w Krakowie i polegała na periodycznych spotkaniach dyskusyjnych z udziałem osób zatrudnionych etatowo we wspomnianej Pracowni (A.Łempicka, J.Kwiatkowski, M.Kwiatkowska, J.Błoński, J.Prokop). Ponadto stałym uczestnikiem spotkań był prof. H.Markiewicz jak również wybrani ze względu na zakres ich specjalizacji naukowej pracownicy Katedry Historii Literatury Polskiej UJ, WSPP oraz spoza uczelni (T.Weiss, St. Eile, J.Białek, M.Wyka, W.Maciąg, A.Wilkoń).

Działalność Pracowni rozwijała się w dwóch zasadniczych kierunkach. Po pierwsze, dotyczyła ona przygotowanych przez członków Pracowni tekstów wchodzących w skład serii poświęconej Młodej Polsce w ramach wydawnictwa zbiorowego "Obraz Literatury Polskiej". Ze względu na charakter owych tekstów, dotyczących centralnych problemów i głównych postaci wspomnianego okresu, była to więc praca kolektywna nad koncepcją epoki Młodej Polski i rozwojem głównych zjawisk literacko-ideowych w obrębie tej epoki.

Po wtóre, tematem dyskusji krytycznej były indywidualne rozprawy doktorskie uczestników spotkań, co dotyczyło przede wszystkim osób nie zatrudnionych w IBL. W ten sposób Pracownia pełniła również w okresie 1960-1961 funkcję seminarium doktorskiego.

Pracownia II Literatury Współczesnej Instytutu Badań Literackich istnieje drugi rok pod kierownictwem prof. S.Zółkiewskiego. Skupia grupę siedmiu pomocniczych pracowników nauki IBL oraz czterech pracowników związanych stypendiami doktoranckimi lub wykonywaniem prac zleconych.

Zespół pomocniczy Pracowni jest młody i wszyscy aktualnie wykonują przede wszystkim swoje prace indywidualne bądź to doktorskie, bądź habilitacyjne. Problematyka tych prac dotyczy: 1. badań rozwoju poezji drugiej ćwierci XX wieku (estetyka futuryzmu, nurt klasycystyczny i tzw. "druga awangarda"), 2. monograficznych opracowań twórczości niektórych prozaików lat międzywojennych (np. Uniłowski), 3. życia kulturalnego emigracji polskiej na Wschodzie i na Zachodzie w drugiej ćwierci XX w. (praca o prasie kulturalnej polskiej w ZSRR po r. 1918 i praca o kształtowaniu się poczucia narodowego w publicystyce emigracyjnej lat ostatnich na Zachodzie Europy).

Nadto Pracownia przygotowuje książkę zbiorową poświęconą krytycznemu omówieniu światowego stanu badań nad wybranymi, głównymi kierunkami rozwoju literatury XX w. (realizm, realizm socjalistyczny, ekspresjonizm, futuryzm, klasycyzm, nadrealizm). Przewiduje się ukończenie tej książki w r. 1962.

W związku z planami IBL wydania książki zbiorowej o literaturze polskiej po r. 1945 na dwudziestą rocznicę powstania PRL Pracownia uczestniczy w przygotowaniu i tego dzieła.

SŁOWNIK WSPÓŁCZESNYCH PISARZY POLSKICH

Komitet redakcyjny Bibliografii literatury polskiej wg "Literatury polskiej" G.Korbuta podjął w czerwcu 1961 r. decyzję o wydaniu tomu V w formie oddzielnej publikacji pt. "Słownik współczesnych pisarzy polskich".

O wyodrębnieniu tomu zdecydowały m.in. różnice w charakterze materiału i w metodach opracowania. W tomie V opierano się m.in. w dużym stopniu, zwłaszcza jeśli chodzi o życiorysy, na ankietach i wywiadach, w bibliografii rozszerzono zakres uwzględnianych pozycji przez rejestrację odbitek, przedmów i posłowi do dzieł innego autorstwa oraz przez rozpisanie zawartości tomów, opowiadań i studiów, z wydobyciem w miarę możliwości ich pierwodruków.

Ze względu na trudności merytoryczne zrezygnowano tu z wprowadzenia haseł określających prądy i kierunki literackie, natomiast obok kilkunastu haseł dotyczących najważniejszych instytucji i grup literackich oraz bibliografii opracowań ogólnych o literaturze okresu podano wykaz źródeł bio-bibliogra-